

D. D

10.

DISSERTATIO BOTANICA
IN QUA

ACROSTICHUM,

CONSENSU AMPLISS. FACULT. MEDICÆ
IN REGIA ACADEMIA UPSALIENSI,

PRÆSIDE

VIRO EXPERIENTISSIMO ET CELEBERRIMO,
D:N Doct. CAROLO
L I N N Æ O,
MED. ET BOTAN. PROFESS. REG. ET ORD.

CURIOSORUM OCULIS MODESTE SUBJICIT

JOHANN BENJAMIN HEILITAG,
BLEKINGUS.

IN AUDIT. CAROL. MAJ. AD D. XXIII. DECEMBER.
ANNI MDCCXLV.

HORIS ANTE MERIDIEM SOLITIS.

UPPSALIAE

S:Æ R:Æ M:TIS
MAXIMÆ FIDEI VIRO,
Regii Collegii Ammiralitatis
PRÆSIDI,
Perillustri ac Generosissimo DOMINO,
Dn. G U S T A V O
G R U B B E,
MÆCENATI MAXIMO.

Quod *Tua* illustria limina leviore hocce Specimine Academico, adire ac pagellas omni nitore destitutas *Tuo Nominis*, devotissima mente, consecrare sustinuerim, non hoc meæ tribuendum audaciæ, humillimus precor, sed gratiæ *Tuæ* ac favori in quoslibet musarum cultores maximo, ac multitudini & magnitudini *Tuorum*, *Generosissime VIR*, in paternam domum beneficiorum. Si sereno suscipias vultu, *Mæcenas Gratiissime*, hoc quidquid est munusculi, quod in venerabundæ mentis pignus submisso ac beneficiorum memori profiscitur ac offertur pectore, habeo tum id quod anxie desidero; si & in posterum solita tua gratia me frui benignissime permittas, qua de re humillimus oro, parum sic vel nihil de temporali felicitate, mihi tum deesse prævideo. Meum erit, Deo Optimo Maximo suspuria fundere calidissima, pro omnigena & *Tue* & *Generosissimæ Familiæ* felicitate perpetua. Ut vivas & floreas in nestoreos annos intimo vovet corde, & vovebit semper

Perillustris Generosissimique NOMINIS TUI

Humillimus ac devotissimus cultor
JOH. B. HEILIGTAG.

S:Æ R:Æ M:TIS
MAXIMÆ FIDEI VIRO,
Classis Regiæ
AMMIRALI,
Perillustri ac Generosissimo DOMINO,
Dn. A R O N I
S I Ö S T I E R N A,
MÆCENATI MAXIMO.

Ad aram gratiæ Tuæ, Generosissime VIR, accedere, ac in conspectum *Mæcenatis indulgentissimi*, incomitis lueubrationibus Academicis, siccisque herbis collectis, subire, vix ac ne vix quidem ausus fuisset, nisi singularis favor, quem in TE omnes suspiciunt ac venerantur, fluctuantem erigisset animum. Tot tanta-que *Perillustris* ac *Generosissime* VIR in patrem meum ac paternam domum gratiæ ac favoris documenta cumula-sti, ut, nisi submissa ac pia mente, rudi licet sermone, eadem concelebrarem, non ingratissimus tantum, sed & impiissimus, ac ulteriori & gratiæ & beneficentia signo indignus essem. Hoc igitur rude ac minimum munuscu-lum in animi tamen gratissimi ac venerabundæ mentis si-gnum offero; tum me felicem judicans, si favente ac placido hoc adspicere vultu dignatus fueris; felicissimum vero, si spes meas ac fortunas, *Mæcenas Benignissime*, in posterum TIBI commendatas esse finas. Ad Deum Opti-mum maximum pro **TUA & Generosissimæ Familiæ** peren-ni flore ac salute meum erit semper suspiria nuncupare ardentissima. Vivas in Regni Svio-Gothici decus, in *Generosissimæ Familiæ* splendorem, ac in omnium deli-eias, submisso votet & vovebit animo.

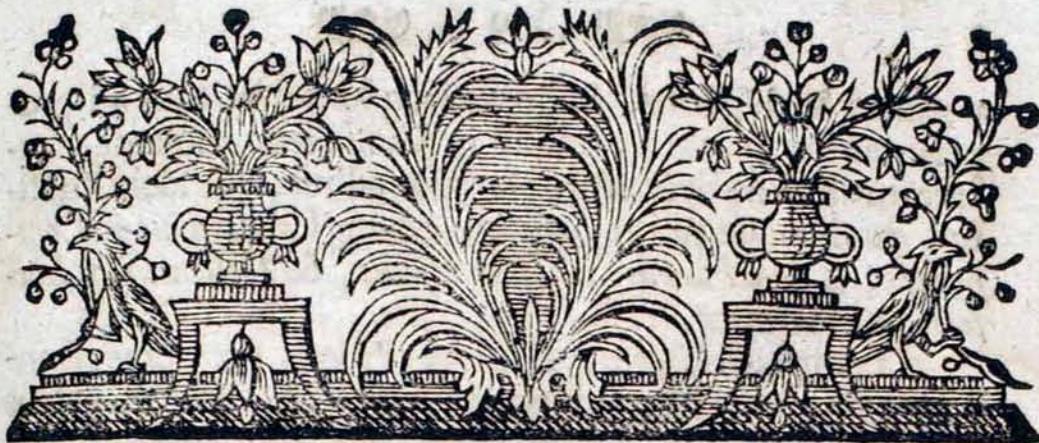
Perillustris Generosissimique NOMINIS TUI
Humillimus & devotissimus cultor
JOH. B. HEILIGTAG.

Experientissimo & Dexterrimo VIRO,
Supremo ad Classem Regiam Carolicoronensem
CHIRURGO,
Dn. HINDR. MATTHIÆ
HEILIGTAG,
PARENTI OPTIMO.

ALiquos in Studiis literarum si facere potuerim
profectus, quorum jam specimen qualecunque
in lucem provenit, id, post Deum, Tibi Parens op-
time est adscribendum. Te namque Carissime Pa-
rens, ut vitæ meæ, ita omnis fortunæ autorem, o-
mni filiali veneratione intueor. Imo publice jam fa-
teor, paterna tua beneficia, semper uberrimeque in me
collata, majora & plura omnino esse, quam quæ ani-
mo comprehendere, minus aliqua describere oratione
queam; temere & agerem, si crederem, me aliqua
ratione beneficia posse demereri paternæ; Sola ergo pie-
tate, ac filiali obedientia, plurima paterni tui amoris
& benevolentiae documenta perpetuo agnoscens; Tibi
Parens Carissime hæc studiorum primitias do, dico &
conseero, non quidem maturas nec sapidas aut de-
siderio Tuo respondentes, nec tamen ut spero Tibi
ingratas. Valeas interea mi Parens Carissime, vi-
vas atque vigeas, & in senectute Tua reflorescas,
quo ego de tam benigno Parente mibi in finu quam
diutissime gratulari possim. Sic ex imo pectore vovet
omni, qua parest, pietate ad cineres usque perma-
nens.

OPTIMI PARENTIS

Filius obedientissimus
JOH. B. HEILIGTAG.

D. D.

INTRODUCTIO.

Ritum omnium & præcipuum, ad quod ingenium, operam, studium, & laborem suum contulerunt prisci Botanici, fuit, ut scientiam & usum traderent plantarum, præsertim majorum & præstantiorum. Hæc autem Eorum industria mox ad sequiores sese extendit Herbas, & vidimus denique, ne vilissima quidem Regni vegetabilis, utpote plantas imperfectas, Filices, Muscos, Algas & Fungos, eorum sese subducere potuisse utili non minus quam Curiosæ perquisitioni.

Labor cui manus suas sedulas primum admovere *Botanici*, sic dicti *Systematici*, erat arborum & herbarum sub genera sua decens ac justa redactio; qua legitime peracta, eundem in Graminibus, Muscis, Algis & Fungis rite disponentis, suscepere laborem. Licet vero tam egregia in re botanica sint præstata feliciter & expedita, **FILICES** tamen in hunc usque diem indigestas re-

A

peri-

perimus & dispersas, scilicet, nondum speciebus ad propria genera redactis; itaque in Classe hac Filicum accurate ordinanda desideratur utique adhuc, qui idem studium eandemque navet operam, quam *Vaillantius* in *Compositis*, *Scheuchzerus* in *Graminibus*, & *Dillenius* in *Muscis* præstiterunt.

Tempore *Caspri Baubini* Filices 50. numerabantur, qui numerus dein maxime auctus fuit. Imprimis postquam Botanici, in America degentes, herbas accuratius querere & penitus cœperunt, potissimum operam & assiduitatem suam adhibente *Plumiero*, ita ut *Sousus Rajus* in historia sua plantarum, supra 400. earum species enumeret & recenseat. Et certe Filicum non minor numerus quam Graminum exstabat, si computemus omnes, quas in America australi detexit *Plumierus* & in Jamaica *Sloaneus*, quas ex America sibi comparavit *Plukkenetius* & *Morisonus*, quas a *Sherardo* accepit *Rajus*, quas *Rhedus* in Malabarria collegit & *Burmannus* in Zeylona; denique quas ex Africa deprompsit *Hermannus*; ut multos alios scriptores silentio prætereamus.

Magnus hic numerus FILICUM, tamquam Chaos in orbe Botanico jacet, ut in his quam difficillime se explicare quis possit, antequam species hæ numerosissimæ certis & genuinis suis subordinentur generibus; Cujus quidem arduæ rei fundamentum posuit Celeberrimus D:rus *Praeses*, in horto suo Cliffortiano. Verum enim vero, siquidem in hortis nostris Europæis perpaucæ hujus generis perspiciuntur, non ultra 40. earum species deprehendimus determinatas, quibus accedunt 6. a *Gronovio* in *Flora virginica*, 8. a *Royeno* in horto Lugd. & 14. ab *Hallero* de plantis Helveticis; quibus omnibus annumerandæ sunt 3. in *Flora Lapponica*, ita ut, ex toto illo & satis numerofo Filicum grege, vix supra 70. reperias ad Genere sua rite relatas species.

Placuit

Placuit itaque Specimine Academico unum tantum modo genus Filicum, ACROSTICUM scilicet, Suscipere pertrandum, ansam potissimum & occasionem ejus rei præbentibus mihi speciebus quibusdam exoticis, rariissimis & maxime singularibus, quas, primo quidem intuitu, inter herbarum potius & graminum, quam Filicum species retulerunt varii.

Hujus generis omnes species, quæ mihi innotescere potuerunt, enumerabo; quamquam me non fugit, plures Filices Americanas, præsertim quas descripsit & exposuit Plumierus, in hoc ipsum redigi posse genus.

Quoniam vero hæ ipsæ quoad puncta seminalia minus accurate, perfecte ac sufficienter sunt definitæ & explicatæ; & præterea copia istius operis hie loci nulla est, ad tuum, Lector Benebole, confugio candorem humanitatemque, enixe rogans, velis qualiacumque hæc, quæ præstare potero, benigne suscipere & in meliorem partem interpretari.

FILICES.

FILICES, plantæ CAPILLARES, DORSIFERAÆ & EPIPHYLLOSPERMÆ rectius *Hypophyllospermæ* dictæ, constituunt Classem naturalem, sub qua comprehenduntur genera sequentia: *Equisetum*, *Osmunda*, *Ophioglossum*, *Pteris*, *Lonchitis*, *Adiantum*, *Asplenium*, *Hemionitis*, *Polypodium*, *Acrosticum*, *Trichomanes*. Conveniunt hæ omnes in eo, quod eorum substantia sit sicca admodum præ reliquis plantis; unde non aliæ plantæ frequentius Lapidi Schisto imprimantur. *Hall. helvet. 130.* Quod omnes caulinulis, e Terra erumpentibus, in cincinnos inflexis constant, quos sensim explicant *Dill. EN. C. app. cent. VI. p. 89.* Quod Seminales machinulæ aversæ foliorum parti innascantur. *Raj. app. 48.* & in ipsa *Osmunda* race-

A 2 mos,

mos, nil nisi attenuata esse Folia, cui fructificationes adhærent, docet *Struthiopteris Ammanni & Halleri*.

CHARACTEREM autem CLASSICUM ex fructificatione, in hac familia, eruere difficillimum est, nec Authores habemus qui Filices sufficienter definierunt.

CÆSALPINUS de plantis p. 591. Filices refert ad plantas quæ nullum semen moliuntur, quæque constant pediculo & folio; hæ ferunt in folio quid, quod vicem semen gerit.

RAI hist. 131. Filices sunt herbæ caule carentes, hypophyllospermæ, quarum semina aversæ foliorum parti, in punctis lineolisve ibidem efflorescentibus, adnascuntur. In meth. emend. 8. Capillarium semen est minutissimum, pulvereum, foliis, plerumque aversis, innascens.

TOURNEFORT. inst. 536. Filices sunt herbæ quæ floribus carent, & semine donantur.

MORIS. in hist. 154. Plantæ Capillares acaules flosculis muscosis, & feminibus pulverulentis, quasi vesiculis, per maturitatem in binas partes dissilientibus inclusis, maculis lineisve fuscis & ferrugineis in prona foliorum parte nascentibus.

BOERH. lugd. p. 23. Plantæ Capillares (Europæ) carent caule & flore hactenus visibili, semina vero oculo nudo præ tenuitate vix conspicuo, in vasculis, intra binas membranulas tenues positis, gerunt; ipsa hac vaseula in foveis, foliis ferta serie insculptis locantur.

FRUCTIFICATIO.

In plerumque Filicum aversa folii parte, eaque excavata Fructificationes conspicuntur singulares, nec hactenus sufficienter descriptæ.

Mem-

Membranula has fructificationes primo tegit, dein dehiscit, & viam aperit confertim digestis globulis.

Hi *globuli* proprio pedicello capillari insidentes, plerumque sphæricæ & globulares cincti annulo intorto elasticō, qui annulus tandem dissiliens, exorrectusque capsulam in duas valvas aperit. *Malp. anat. fol. 299. 300.* *Plum. fol. 1. 52. Hall. helv. 130. Tournefort. instit. t. 3. 12. Swamm. bibl. 2. t. 52.*

Pulverem fundunt hi globuli dissilientes figura nudis oculis minime distinguenda, armato vero oculo constat hic pulvis e seminibus armatis capillis quibusdam elasticis. Hinc semina supra papyrum in acervum posita a se invicem, tamquam viva, saliunt & recedunt, fere uti semina Sigesbeckiæ, sed vivaciora.

Hunc motum ante aliquot annos in Equifeto descripsit *Stæbelinus* & eundem, licet obscure, in Filicibus quondam observavit *Borellus* in *obs. cent. art. 3. N. 54.* magis clare motum (licet capsulis hunc tribuat) delcripsit *Raj. app. 132.*

Semina esse huncce pulverem (nec antherarum farinam) constat experimentis *Moris. histor. 3. p. 565.* Ipse enim Experimenti causa, folia Linguæ Cervinæ vetera-scentia collegit, & pulverem avenis foliis adhærentem solo humido & umbroso adspersit, quem mox crustæ muscosæ ibidem nascenti digitis leviter infixit, qua abso-luta fermenta, anno succedente plantæ innumeræ, folio-lis tenellis & primo subrotundis succreverunt.

Flores canescentes, campanulatos, hæmisphæricos se vidisse putat *Plumierus* in filice arborescente, sed ve-reor quod Capsulas a seminum ejaculatione residuas, campanulæ formam imitantes pro floribus habuerit, cer-te quamdiu partes floris præsertim stamina, & pistilla non descripta sint, de floribus nullo certitudo.

Si ad

Si ad analogiam recurramus, dicit nos natura, quæ sibi semper similis, & per gradus semper adscendit, ad longe aliam de floribus ideam. *Lycopodium* & *Marsilea* esse proxima genera a filicibus dubium non est; *Lycopodium spicis solitariis sesilibus, foliis aculeato-ciliatis, capsulis tetraspermis.* *Flor. Suec. 864.* antheras gerit sessiles, distinctas a capsulis. *vid. flor. Succ. 864.* & *Pilularia, Marsileæ species*, a Dillenio & Jussiæo descripta, flores a fructu remotos profert.

Hinc *Filicum* flores ad hue nobis incogniti sunt, qui in America maximas *Filicum* species examinare possunt, aliquando hanc fructificationem Europæis detegant.

GENERA.

Filices a recentioribus in varia genera divisa fuere, quæ ab Antiquis, excepto uno *Equiseto*, omnia sub uno eodemque *Filicum* nomine generico militabant.

RAJUS Filices dividit secundum ramifications foliorum in quatuor genera. *Raj. in hist. p. 133.*

1. Foliis integris & indivisis, ut *Phyllitis, Hemionitis.*
2. Foliis simplicibus laciniatis s. pinnatis; ut *Polypodium, Trichomanes.*
3. Foliis decompositis; *Filix mas, Dryopteris Lobelii.*
4. Foliis supra-decompositis; *Filix fæmina, Adiantum.*

MORISONUS vero in multis a Rajo recedit Filices ad septem genera reducens *in histor. 3. p. 555.*

1. Foliis rectis integris; ut *Lingua cervina.*
2. Foliis rectis semi-integrис, seu sinuatis averso latere toto squammulato; *Ceterach, Asplenium.*
3. Foliis ad costam incisis sed maculis ferrugineis in dorso; ut *Polypodium.*
4. Foliis ad costam incisis, sed lanceolatis & basi latiore auriculatis, ut *Lonchitis.*

5. Foliis compositis, stipite pallido, ut *Filices propriæ sic dicti.*
6. Foliis compositis, stipite nigro nitido; ut *Adiantum.*
7. Fructificationibus a foliis separatis; *Filix florida.*
Lunaria, Ophioglossum.

TOURNÉFORTIUS Filices aliter distinguit in inst.

p. 536. &c.

1. *Filix* foliis ex aliis foliolis costæ utrinque innascen-
tibus, in pinnulas ad nervum sectis.
2. *Lonchitis* foliis pinnatis: pinnis basi auritis.
3. *Trichomanes* foliis pinnatis: foliolis subrotundis.
4. *Polypodium* folio simplici ad nervum pene in par-
tes angustas & oblongas secto.
5. *Ruta muraria* foliis ad Rutam hortensem acce-
dentibus.
6. *Filicula* foliis ad filicem quodammodo accendentibus.
7. *Adiantum* foliis propria facile dignoscendis.
8. *Asplenium* foliis singulari forma margine pulchre
sinuatis.
9. *Lingua cervina* foliis linguæ cervinæ figura.
10. *Hemionitis* foliis ad basin late auritis.
11. *Osmunda* fructu in uvam collecto.
12. *Ophioglossum* fructu lingulato, in plures cellulas bi-
no ordine per longitudinem diviso.

Hac genera secundum Folia a Botanicis: Rajo, Mo-
tifono, Tournefortio, ut reliquos taceam, proposita,
non levem causabant difficultatem in reductione specie-
rum præfertim Americanarum, & sæpe ita dubios red-
didit Botanicos, ut ipsi nescirent ad quodnam genus
hanc vel illam referrent speciem. RAJUS demum in E-
pist. ad Rivinum optimam esse judicavit methodum, quæ
a situ seminum desumebatur, quam etiam in meth. emend.
p. 7. habet, ubi Filices in sequentia distribuit genera.

1. In

1. Fructificationes in surculis peculiaribus (qui tamen foliorum partes sunt) racemosæ: *Osmunda*.
2. In foliorum marginibus: *Filix fœmina*, *Adiantum*.
3. In punctis bino ordine digestis: *Polypodium*, *Filix Mas*.
4. In lineolis vermicularibus: *Phyllitis*, *Adiantum nigrum*.
5. In lineola latiuscula juxta nervum: *Lonchitis juxta nervum pulverulenta*. *Plum.*
6. Per totam folii superficiem: *Scolopendria*.

Hanc Methodum recensuerunt *Heucherus* & post eum *Cel. Hallerus in diss. de studio methodico p. II.*

Cl. D:rus PRÆSES primus fuit qui characteres *Filicium* a situ fructificationis determinavit, singulis nomina genericâ fixa assignavit, & species ad genera reduxit, eaque sequenti modo.

Equisetum fructificationes in spicam ovato-oblongam ex partibus orbiculatis, peltatis, a basi plurimis valvulis dehiscentibus.

Osmunda capsulæ globosæ, distinctæ, in racemum dispositæ.

Ophioglossum capsulæ distichæ, connatæ, articulis transversalibus in loculamenta divisæ.

Pteris fructificationes in lineam margines folii cingentem.

Lonchitis fructificationes in lineolas lunulatas sinibus folii subjectas.

Asplenium fructificationes in lineas rectas folio innatas.

Hemionitis fructificationes in lineas coeuntes, & reticulatas ramofasve.

Polypodium fructificationes in puncta subrotunda digesta.

Acrosticum fructificationes tofum folii discum tegentes.

Tricho-

( )

Trichomanes fructificationes solitariæ ex crenis marginalibus folii, calyci innatæ, setaque terminatæ.

S P E C I E S.

1. *ACROSTICHUM frondibus integerrimis glabris petiolatis, sterilibus subrotundis, fertilibus linearibus.*

Phyllitis repens scandensve, foliis duplicibus, aliis latis & subrotundis, aliis longis & angustis. Raj. app. 13.

Filix scandens, nummulariæ folio. Pet. mus. 217.

Muscus Zeylanicus arboreus clavatus, foliis crassis rotundis, lycopodii fructu compresso. Herm. zeylan. 38.

Maretta - mala-maravara. Rhed. mal. 12. p. 87. t. 29. Comm. mal. 23.

Habitat in *Malabaria*, *Zeylona* inque monte *Serrado Africæ*.

Facies sequentis.

Radix repens, crassitie fili grossioris, nuda, glabra, fibris fere oppositis, tomentosis, radiculas in corticibus arborum, quos ad multos pedes scandit radix, hederæ instar emittens.

Frondes orbiculatæ, glabræ, petiolatæ, aeniæ, obtusæ, petiolo brevissimo insidentes, utrinque similimæ, latitudine extremi pollicis.

Fructificationis frondes præcedentibus similes, sed ovato-lanceolatae, a tergo totaliter squamis tectæ.

Figuram loco 2. in Tabula dedi.

2. *ACROSTICHUM frondibus lineari-lanceolatis acutis, caule scandente.*

Pihæmubur. Herm. Zeyl. 2. Burm. Zeyl. 193.

Tiri panna Rhed. mal. 12. p. 141. t. 33. Comin. mal. 66.

Habitat in *Malabaria*, *Zeylona*.

Caulis repens super arborum cortices, filiformis, vestitus squamis imbricatis musci instar.

*Frondes linearis-lanceolatae, petiolatae, solitariae,
crassae, antice glabrae, pone crasso vellere tomentosae.*

*Fructificationes non vidi, ex facie ad hoc genus
retuli.*

3. *ACROSTICHUM frondibus lanceolato-ovatis in-
tegerrimis, caule scandente.*

*Lingua cervina scandens, citrei foliis, minor. Plum.
fil. 107. t. 116.*

Habitat in *America*.

4. *ACROSTICHUM fronde linearis-lacinata. Flor.
Lappon. 380. flor. Svec. 856. Roy. Lugd. 507. Haller. hel-
vet. 134.*

Acrosticum parvum septentrionale. Pet. mus. 742.

Adiantum Acrosticon Thal. herc. 5.

*Filix corniculata. s. Adiantum acrosticon. Thal. Mo-
ris. hist. 3. p. 585.*

Filix saxatilis tragi, Lob. ic. 47. Bauh. hist. 3. p. 747.

Filix arborea. Tragi hist. 537. Raj. hist. 141.

*Filicula saxalis corniculata. Bauh. pin. 358. Tour-
nef. inst. 542.*

Holosteum alterum. Lob. advers. 17.

Holostium petræum. Tab. ic. 736.

Habitat in *Europa*, præsertim in rupibus.

5. *ACROSTICHUM caulis triquetris, fronde bre-
vi digitata linearis integerrima æquali.*

*Planta pluribus foliis triquetris, instar graminis
cyprini, summitate foliorum in plurima folia biuncialia
divisis. Herm. mus. 27. Burm. Zeyl. 194.*

Habitat in *Zeylona*.

Radix perennis, squamosa.

Frondes plurimæ, in fasciculum enatæ, singulæ *stipe* linearis, triquetro, pedali, glabro, apice coarctato.

Frons stipiti insidens, digitata, constans foliolis 9, linearibus, vix culmi triticei crassitie, 2 pollices transversos longis, fere æqualibus, obtusis, erectis, a latere interiore undique farina fructificationum tectis.

Adeoque hæc planta, non visa fructificatione, fumum referret, nec similis inter Filices adhuc observata, aut detecta est.

Figuram in tabula I. loco dedimus.

6. *ACROSTICHUM nudum, spica secunda adscendente reflexa compressa.*

Juncus africanus, pectinato capite. *Moris. hist. 3.*
p. 233. f. 8. t. 9. f. 30. Herm. afr. 15.

Juncus elegantissimus, capitulis pectinatis. *Pluk. aln. 200. t. 95. f. 7. Raj. app. 629.*

Habitat ad Caput. b. spei.

Stipes pedalis, nudus, erectus, triangularis, latere altero convexiusculo, reliquis concavis: horum latus convexum posteriora respicit.

Spica reniformis, compressa, longitudinis unguis humani, superiore margine convexo, inferiore concavo, pectinata, altera extremitate affixa, recurva, composita ex 16. (circiter) pinnis linearibus, dorso convexis, parallelis, approximatis (anticis & posticis paulo brevioribus) per paria longitudinaliter conniventibus, glabris, integerrimis, latere interiore tectis lana & fructificationibus.

Adeoque hæc planta quam *Hermannus Morisonus*, *Rajus*, *Plukanetius* pro gramine habuere, est & erit genuina species Filicis, prout quondam *Petiverus* subolfecit, licet nullus eum fecutus sit.

Figuram dupli loco in Tabulo sub numero 4 delineavi. B 2 7. *ACRO-*

7. *ACROSTICHUM* fronde pinnata, pinnis alternis
sursum pinnulatis linearibus, inferioribus bipartitis.

Acrosticum madraspatanum, foliis laciniatis. Pet.
mus. 741. Raj. app. 72.

Filicis humilis species segmentis longis & angustis.
Burm. zeyl. 98.

An Rillæ species. Herm. Zeyl. 75.

Habitat in Zeylona.

Facies ferme folii Peucedani vel alias plantæ um-
bellatæ angustifoliæ, sed brevior, & nisi vidisse ipse se-
mina a tergo dixisse folium plantæ cujusdam umbellatæ.

Stipites plures ex una radice, quibus frondis pin-
næ alternatim pinnatifidæ, lineares pinnulis linearibus,
acutis, integerrimis.

Pinnæ superiores minus subdivisæ, seu minus pin-
natæ sunt.

Figura, quum apud Auctores non existet, a me
delineata conspicitur in tabula fig. 3.

8. *ACROSTICHUM* fronde pinnata, pinnis linea-
ribus integerrimis patentibus connatis.

Filix Polypodium dicta minima jamaicensis, foliis
aversa parte pulvere, Asplenii ritu, circumquaque re-
spersis. Pluk. alm. 153. t. 289. f. 1.

Polypodium minus virginianum, foliis brevibus sub-
tus argenteis. Moris. hist. 3. p. 563. f. 14. t. 3. f. 5.

Habitat in Jamaica, & Virginia.

Facies polypodii officinarum.

Radix repens, nudiuscula, fibras capillares demittens.

Frondes alternæ, stipitibus squamatis insidentes, ob-
longæ, alternatim pinnato-sinuatæ, vix tamen adrachis;
lobis oblongis, obtusis, integerrimis. Latus alterum
undique pulvere tegitur.

9. *ACRO-*

9. *ACROSTICHUM fronde pinnata, pinnis sessili-
bus oblongis sinuatis: summis brevissimis integerrimis.*

*Acrosticum fronde duplicato-pinnata, foliolis al-
ternis, pinnis lanceolatis sessilibus; inferioribus serrato
incisis.* Hort. cliff. 276. Roy. lugd.-bat. 101.

Adiantum calomelanos americanum f. *Adiantum ni-
grum* foliis prona parte candidissimis. Pluk. alm. II. t.
125. f. 3.

Adiantum nigro simile, albissimo pulvere conspersum.
Plum. amer. 30. t. 44.

Filix albissimo pulvere conspersa. Plum. fil. 30. t. 40.

*Filix non ramosa minor, caule nigro, surculis ra-
ris, pinnulis angustis dentatis rarioribus brevibus acutis,
subtus niveis.* Sloan. flor. 20. Raj. app. 83.

*Filix non ramosa minima, caule nigro, surculis ra-
ris, pinnulis angustis rarioribus brevibus acutis, subtus ni-
veis.* Sloan. hist. I. p. 92. t. 53. fol. 1.

Avenca major. Margr. bras. 23.

Habitat in *Brasiliae*, *Martinicæ*, *Jamaicæ* sepibus,
sylvisque humidis.

Radix squamosa.

Stipes levis, nitens, ater, pedalis, & bipedalis ra-
mulis oppositis.

Ramuli hi foliolis alternatim insertis, lanceolatis,
pinnatifidis, supra viridibus, subtus niveis.

Pulvis seminalis minimus, albedini immixtus.

10. *ACROSTICHUM frondibus pinnatis, pinnis al-
ternis ovatis crenatis sessilibus sursum arcuatis.* Gron.
virg. 123.

*Filix Polypodium dicta minima virginiana platy-
nevros.* Pluk. alm. 153. t. 289. f. 2. Raj. app. 58.

* *Asplenium virginianum, polypodii facie.* Raj. app. 59.
Poly.

Polypodium minus virginianum, foliis brevibus
subtus argenteis. Moris. hist. 3. p. 563. f. 14. t. 2. f. 5.

Habitat in *Virginia*.

Facies Polypodii officinarum.

Stipites nudi, alterni, palmares.

Frons pinnata lobis alternis, obtusis, integerrimis,
obverse ovatis, aut oblongis, sursum arcuatis, basi coa-
dunatis; averfa foliorum pars alba pulvere ferrugineo
adspersa.

Morisoni datum synonymon *huc spectat*, licet ipse
hoc idem conjugat cum specie octava.

II. *ACROSTICHUM fronde pinnata*, pinnis al-
ternis linguiformibus integerrimis glabris. Hort. diff.

447.

Lonchitis palustris maxima. Sloan. fl. 15. hist. 1.
p. 76.

Phyllitis. Bont. jav. l. 6. c. 34.

Lingua cervina aurea. Plum. fil 87. t. 104.

Filix palustris aurea, foliis linguae cervinae. Plum.
amer. 578. Raj. app. 63.

Filix americana aurea maxima non ramosa, foliis
integris alternis planis. Moris. hist. 3. p. 571.

Filix non ramosa, foliis integris non serratis, ma-
xima, indiae orientalis. Breyn. Cent. 189. Burm. Zeyl. 99.

Filix simpliciter pinnatis foliis, s. *Phyllitis ramosa*
jamaicensis maxima, averfa parte ferruginea lan-
gine circumquaque obducta. Pluk. alm. 154. t. 288. f. 1.

Habitat in *Jamaica*, *Dominica*, & *India orientali*.

Radix stipites plures fasciculatim producens.

Stipites rufo-nigricantes, glabri, novem circiter
pedum alti, digitii minimi crassitie.

Foliola lanceolata, circiter viginti, alterna, subpetiolata, integerrima, sesquipedalia, obtusiuscula.

Aversa frondium pars pulvere ferrugineo tecta est.

Obs. Synonyma Breynii & Bontii s. orientalis Fili-
cis conjunguntur cum americana, a Rajo, Burmanno
& aliis.

12. *ACROSTICHUM fronde pinnata, pinnis al-
ternis linearibus apice serratis.* Gron Virg. 124.

Filix mariana, pinnulis seminiferis angustissimis.
Pet. act. 246. 398.

Habitat in *Virginia, Marilandia.*

Areole fructificantes nervo longitudinali folii di-
stinguuntur in duas Phalanges, & transversim quoque
ad singulum latus disponuntur in plures partes. Gron.

13. *ACROSTICHUM fronde pinnata: foliolis ter-
natis lanceolatis.*

Filix jamaicensis non ramosa trifolia angustifolia;
caule levi. Moris. hist. 3. p. 572. Raj. app. 73.

*Phyllitis ramosa trifida. Sloan. flor. 88. hist. 1. p.
88. t 45 f. 2.*

*Lingua cervina triphylla angusta & leviter ser-
rata. Plum. spec. 15 fil. 12. t. 144. Tournef. inst. 546.*

Habitat in *Jamaica.*

Radix nigrescens.

Stipites rufo-nigricantes, pedales.

*Frons oblonga, alternatim pinnata. Foliola terna,
lineari-lanceolata, subseffilia, intermedio lateralibus lon-
giore. Superiora foliola bina, summa solitaria sunt. A-
versum latus pulvere flavo totum obductum.*

14. *ACRO-*

14. *ACROSTICHUM* fronde duplicato-pinnata,
foliolis alternis: pinnis lanceolatis pinnatifidis.

*Filix non ramosa major, caule nigro, surculis
raris, pinnulis angustis raris longis dentatis. Sloan.
flor. 20. bist. I p. 92. item 30. f. 2. Raj. app. 82.*
Habitat in *Jamaica*.

15. *ACROSTICHUM* fronde duplicato-pinnata:
foliolis oppositis: pinnulis lanceolatis, obtusis serratis
sessilibus alternis. *Hort. cliff. 476.*

*Filix africana floride similis in ambitu foliorum
argute denticulata. Plak. alm. 156. t. 181. f. 5.*

Habitat in *Africa*.

Stipites glabri, bipedales vel tripedales, erecti.

*Frons duplicato-pinnata, constans foliis partialibus
oppositis, pinnatis, compositis, foliolis lanceolatis, ses-
silibus, alternis, acute ferratis, glabris.*

Aversa foliorum pars pulvere tecta est.

16. *ACROSTICHUM* fronde duplicato-pinnata: fo-
liolis oppositis lanceolatis: infimis cruciatim appendiculatis.

*Filix pulverulenta, pinnis obtuse dentatis. Plum.
Amer. 17. t. 25.*

Habitat in *Dominica*.

*Radix plurimos producit stipes, in fasciculum ena-
tos, basi squamis imbricatos.*

Stipites leves, flavescentes.

*Frons lanceolata, pinnata: Foliolis lanceolatis, ses-
silibus, oppositis: singulis pinnatifidis, ad costam usque
margine denticulatis. Infima foliola breviora basi utrin-
que aurita, s. appendiculata, eo quod infimæ laciniæ u-
trinque longiores alas quasi cruciatas constituant.*

Aversa foliorum pars undique pulvere tecta est.

17. *ACRO-*

ALIENA.

ACROSTICUM fronde pinnata, pinnis oblongo-ovaliis subcordatis hirsutis sub serratis. Hort. cliff. 475.

Filix minor ruffa lanugine tota obducta, in pin nas tantum divisa raras non crenatas subrotundas. Sloan. flor. 19. hist. 1. p. 87. t. 45. f. 1. Raj. app. 75.

Habitat in *Jamaica*.

Radix plurimos stipites producit; stipites singuli erecti lutei.

*Foliola lateralia pinnatim gerit, ut *Trichomanes*: Foliola petiolis brevissimis insidentia, ovato - oblonga, obtusa, sinuata, supra viridia, subtus lana fulva vestita, sub margine prodeunt fructificationes inter lamam & marginem deflexum, ideoque species erit *Pteris*, nec per totam aversam partem feminibus obtegitur uti *Rajus* & *Sloane* statuerunt.*

S. D. G.

